

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

Z ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatás:
 CLUJ-KOLOZSVÁR,
 A. Muresan (Attila-utca) 10.
 Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
 az EME főtitkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
 illetmény fejében kapják. A lap
 megjelenik havonta egy ízben.

1932.

154 33

A „Méhészeti Közlöny“ 47. évfolyamában jelenik meg 1932. évben. Csak most ünnepelte az egyesület fennállásának 50 éves jubileumát és nemsokára kis lapunk is megünneli éves fennállásának emlék ünnepélyét. Az 1932. esztendőét áreláthatólag a nehéz évekhez kell majd sorolnunk, mert talább is a megindulásakor olyan súlyos gazdasági és pénzügyi válságba estünk, amely a legnagyobb takarékosgra int, sőt kényszerít.

Hogy a M. K. 50 éves jubileumát megérhessük a legnagyobb takarékossgát kell bevezetnünk, míg nem látjuk a korszakból kivezető utat. Ezért lapunk terjedelmét is a lehető leg határáig korlátozni fogjuk, hogy a nehéz napok elmúltáig ismét a régi, nagy terjedelemben jelenhessen meg.

Minél nehezebbek a viszonyok, annál nagyobb szükség van az erők összefogására, az együvé tartózkodóság érzetének kifejlesztésére. Munkálkodjunk tehát valamennyien az Erdélyrészi Méhész Egyesület felvirágoztatásáért, érdekeink hathatós védelmezhetése céljából.

Hálás köszönetet mondunk azoknak a lelkes tagtársainknak, névszerint: dr. Fényes Kálmán Arad, K. Bogdán Géza Brassó, Horhii Balla István Belényes, Blénessy Károly Csíkszentdomokos, Szeness Imre Egeres, György Ignác Csíkszereda, Stief Ottó Kolozsvár, dr. Páter Béla Kolozsvár, dr. Jeney István Marosvásárhely, Engli Vilmos Palota, Török Bálint Mózses Csikkozsmás, Herczeg Kálmán Torda uraknak, akik mint lapunk munkatársai a szerkesztőséget szakmai munkájukkal felkeresték. Kérjük ugy kedves munkatársainkat, mint összes T. Tagtársainkat, hogy munkásságukkal köz érdekében sziveskedjenek továbbra is támogatni az egyesületet az erdélyi méhészeti fejlesztése és terjesztése érdekében kifejtendő munkásságában.

Minden T. Tagtársunknak és kedves hozzátartozóinak munkásságára Isten áldását kérve,

boldog újévet kívánunk.

A Szerkesztőség.

A méhészt, mint üzletember.

Irtta és az E. M. E. szeptember hó 4-én, Marosvásárhelyen tartott méhészt vándorgyűlésén előadta: **Engli Vilmos.**

(Folytatás.)

Egyesületünk derék munkát végzett az 50 év leforgása alatt. Számos akadályon keresztül, sikeresen fejlesztette a méhésztünket s a propaganda körül is *tevékeny* részt vett. Bizonyítéka, hogy saját erejéből rendezhetett meg a háború óta Kolozsvárt kettő, Sepsiszentgyörgyön egy és a jelen alkalommal Marosvásárhelyt egy kiállítást, ahol alkalmunk volt, van, munkálkodásunk eredményét a méztermékekben és a más ipari feldolgozásában *bemutatni a fogyasztó közönségnek.* Egyesületünk eme munkáját támogatnunk kell, anyagilag lehetőleg függetleníteni, hogy a méhészt is, a többi rokon termelő osztályok színvonalára emelkedhessék. *Minden méhésztnek,* egyesületi tagnak kell lennie, mert köztudomású hogy az egyesülésben van az erő! Egy pálcikát könnyen lehet eltörni, de az ezekből összeállított köteget meghajlítani se lehet!

Amellett, hogy egyénileg is, ki-ki a maga módja szerint propagáljuk a mézet, *tömörülnünk* sokasodnunk kell egyesületünk körül! Ujra ki kellene építeni a *méhészteti körzeteke* hogy gyakran lehessen alkalmunk egymás véleményét kicsirélni, s a leszűrt határozatokat egyesületünknek beküldeni aki azt érdekünkben tovább vinné. Körzeti működésünk megszüntetné a *meddő vitatkozásokat,* olyan tárgyak felett, amelyek nem alkalmas anyagi boldogulásunk elérésére.

Egyénekenkénti propagandát a méz árának állandósítására lehetőség szerint való emelésére, úgy gondolom megéssinálnék hogy a falusi méhészt mindenki által látható helyeken, — inkább boltokban, — kitennék a mézet, palackokban, izléses kiállításban, a *fajok szerint* elkülönítve. Magától értetődik, hogy ennél csak az első minőségű mézek jöhetnek számításba, — árjelzéssel, amit egyesületünk hónapról-hónapra fogna a Közlönyben leadni. Igyekezzünk *minél hathatósabban* propagálni a mézet és egymással inkább a méz *minőségében* versenyeznünk mint lelicitálni egymás közt a mézet. Hirdessük prospektusokban és hírlapok útján, ki-ki a tehetsége és módja szerint a méz kedvező hatását az egészség fentartására.

Egyesületi propagandát a méznek hírlapokban kellene minél gyakrabban csinálni, hetenként bár egyszer, — hol a egyik, hol a másik, legolvasottabb lapokban, nemcsak a kolozsvári, hanem más, nagyobb városokban megjelenő lapokban, — a regátiakban is — néha; még pedig a közgazdasági rovatokban, mert ez nem kerül pénzbe, hiszen a közlemények a *közérdeket,* az egészségügyet szolgálják. Olyan formán, mint milyen formában legutóbb közre is adott egyesületünk egy pár propaganda cikket.

Egyesületünk értékesítési osztálya propagálná a mézet a városi üzletek kirakatában, még a regáti városokban is. Já

atna a vasuton *kihordó fiukat és leányokat* palackos mézzel, nézes lésztákkal, olyanokkal, mint a milyeneket a mostani kiállításban láttunk. *Eladási jutalékot* kell a kihordók részére iztosítani, amivel néhány szegény gyermek a megélhetését gyuttal biztosítaná.

Az egyesület a méztermést vegye át, a megszorult termelőktől, — fizesse ki értékét napi áráan azonnal. Olyan termelő méhésztársadalom mézét értem, aki saját erejéből *nem képes* mézét piacra vinni s megfelelően értékesíteni.

Bocsásson ki az egyesület *propaganda füzeteket*, nyomtatványokat, a méz dícséretéről és tegye lehetővé, hogy ezek nyomtatványok mindenki rendelkezésére álljanak s minden sztalon foglaljanak helyet, hogy a család minden nap olvasassa azokat. *Az elvesztett egészség* helyreállítására napjainkban különösen sokat költenek, — miért ne lehetne az egészséget helyes és a mézzel való bő táplálkozással *olesón* fenntartani?

Legyen az egyesületnek minden faluban és helyen, ahol méhészlakik, egy megbizottja, aki kérdéseire felvilágosítást adhat, aki elmondhatja, kinek mi a baja és óhajtása? Addig, amíg a méhészkörzetek ismét felelednének, mert *azok hiányát érezzük* mindnyájan.

Küldjünk be minden esztendőben, egyénenként néhány fogaramm mézet az egyesületnek, *a legjváából*, propaganda céljaira, a termelő nevével, a méz fajtájának és származásának megjelölésével. A beküldött mézek értéke a propaganda alapjául szolgálna, mert a kellő mértékben és időben kifejtett propaganda sok pénzbe kerül.

Tartsunk minden esztendőben legalább egyszer, *összejövetelt* a megbeszélésekre. Azt tapasztalom, hogy a méhészek még érintkeznek egymással, s a jelentékeny költséggel megrendezett vándorgyűléseken *nincsenek* soha arányukhoz képest jelentő számban. A közgyűlés meg éppen néptelen! *A haris* méhésztársamat szeretném látni a közgyűléseken is nagyobb számban. S ha sokan összejövnék, tudni fogjuk, egyetől: mi a bajunk, mi fáj s hogyan lehetne a bajokon segíteni?

Értekezésem végéhez értem, köszönöm szíves türelmüket, s szerénységemet végig meghallgatni méltóztattak. Adja Isten, hogy e nehéz válságból *minél előbb* kijussunk, hogy a jövő évek is jobb napokat élhessenek! Hogy *mi* is örvendhesünk az életnek, ahogy a *méhecske* örvend a tavaszi kikeletkezésével, amidőn napsugaras reggelén, virágról-virágra száll, *hívja* az Isten dícsőségét s hogy vigye az isteni nektárt: a *ny napsugarat*, életének fenntartására és a *mi jólétünk* érdekében!

Mi, méhészek pedig egyenként és összesen az emberi társadalom segítségével — amiért *mi édes mézzel*, egészséges táplálékkal fizetünk, — kitartó munkával és szorgalommal iparunk azon, hogy a méz a paloták és kunyhók lakóinak *aszegyaránt* foglalhassa el a megillető helyét!

Adja Isten, úgy legyen!

Érdekes és értékes új szakkönyv jelenik meg a kaptárkérdésről.

Ez év január havában hagyja el a sajtót Vitéz pávai Mtyás Sándor ny. altábornagy „Studie über die Fortschritte der Bienenwohnungsfrage“ (Tanulmány a kaptárkérdésről) című német nyelvű könyve.

Alkalmam volt e megjelenendő könyvnek tartalmát előzetesen megismerkedni, mely azt mondhatni az egész világ méhészeti viszonyainak figyelembe vételével foglalkozó ezen kérdéssel és másik két fontos dologgal a keret méretei között és a röppnyilásnak alul, vagy felül való alkalmazásával.

A könyv írójának az a célja, hogy az összes méhészeket fontos dolgok tekintetében végre közös, egyetértő táborba tömörítse, miáltal az általános méhészeti gazdálkodás előnyösebb helyzetbe juthatna sok tekintetben.

A megjelenendő könyv kitűzött céljának elérhetésére az írónak az egész világ jelesebb méhészei segítségére sietett hozzájárulásaikkal, u. m. Amerika, Bulgária, Csehszlovákia, Németország, Anglia, Franciaország, Görögország, Olaszország, Magyarország, Jugoszlávia, Ausztria, Románia (Erdély), Lengyelország, Oroszország, Svéd-Norvégia és Svájc.

Minket, Erdélyben élő magyar méhészeket ezen könyv nem csupán azért érdekel, mert az igen fontos témával foglalkozik, hanem azért is, mert az írója erdélyi születésű magyar ember.

Melegen ajánlom e könyvet németül tudó méhésztársainknak figyelmébe. A könyv kb. 200 oldalon számos ábrával jelenik meg. Előjegyzési ára fűzve 5 P. 50 fillér. Megrendelésekre előjegyzéseket a Méhészeti Közlöny szerkesztősége elfogad és azokat a szerzőnek elintézés végett készséggel továbbítja.

Stief Ottó.

Mézkirakat Kolozsváron.

Az E. M. E. igazgató-választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az általános mézfogyasztás emelésének érdekében propagandát fog kifejteni. Még mindig jelentékeny mézkészletek vannak tagtársaink kamráiban. A választmánnyal elhatározatának megfelelően a titkári hivatal december 10-én Kolozsváron a *Folyovits* és *Harmath* cégnél mézkirakat rendezett be, amelyben *Várad* Béla tagtársunknak egy politurozott henger alakú kaptárja, kívül izléses elrendezésben csoportosultak a tagtársaink által beküldött szebbnél szebb mézminták nikkal fedelű és celofag papírral lezárt különböző nagyságu üvegekben. *Tóth* István tagtársunk műléből készített háza, özv. *Kremnitshuné Fröhlik* Ilona házmézesztésztái. *Kovács* János, *Engly* Vilmos, *Feldmann* Tivadar, *Anderlich* Antal, *Mátyás* Mihály összeállított mézmintái egészítették ki a csoportot. A kirakat előtt állandóan

nagy tömeg gyönyörködött a téli napsütésben tündöklő mézben. A kirakat részére leszállított méz nagy részben el is fogyott. Nagyobb megrendeléseket szerezni azonban sajnos nem sikerült. Gyűjtőívvel járatta el a titkári hivatal a bankokat. Átlag 10 kg. mézet vásároltak egy-egy bank tisztviselői. A kolozsvári ref. koll. összes tanulói és az iskola szövetkezet vásárló közönsége előtt a méz jelentőségéről, hasznáról és értékéről dec. 16-án előadást tartott *Török Bálint* főtitkár. A méznek a háztartásba való felhasználásáról cikket küldött az egyesület az összes erdélyi magyar lapok szerkesztőseinek, amely több lapban meg is jelent. Kísérleteket végez jelenleg az egyesület 3—5 dekás adagolásban olajág papírba való csomagolással cserkész méz forgalomba hozatalára. Kérjük T. Tagtársainkat, hogy e téren jó ötleteikkel jöjjenek a köz érdekében az egyület segítségére.

Januári emlékeztető.

Ügyeljünk, hogy a méheket mi se zavarja, mert a nyugalomban megzavart család méhei a téli gomolyt megbontják és számos méh a kaptár fenekén vagy azon kívül a hidegtől megdermed. A csomóban maradt megzavart méhek pedig teleszivják gyomrukat mézzel, mincképpen eredménye tulterhelés s végül a hasmenés lehet. Ugyanez következhetik be akkor is, ha tülkideg lakásban a melegfejlesztés miatt kell a méheknek a kelleténél erősebben táplálkozniok. Legyen hát a kaptár melegtartó.

Védeni kell méheink nyugalomát az egerek, cickányok, harkályok és a cinkék ellen. Az egér a lépeket, a cickány a méheket pusztítja. Jól záródó kaptár, a kijáró nyílásra alkalmazott fogas szűkítő nyujt ellenök védelmet. A harkájok a kaptárakat is kivésik, hogy a méhekhez jussanak, míg a cinkék a kijáró nyílásnál kopogtatva esalogatják ki a méheket.

Ha a levegő 10—12 C^o-ra felmelegszik, a méhek tisztulás végett kiropulnek. Ha a méhesház elejét hó borítaná, hintsünk rá pelyvát vagy szalmát.

A családok belső állapotáról időnkint szerezzünk bizonyosságot oly módon, hogy fülünket a fészek táján a kaptár külső falára illesztve hallgatódzunk. A rendben lévő család esendesen zümmög, míg az anyátlan vagy egyéb hiányt szenvedő család panaszos hangokat hallat és tartósan zug. Az anyátlanságon most nem segíthetünk.

Javítsuk ki a hibás üres méh lakásokat s ha van kellő kézügyességünk és jó szerszámunk, készítsünk eszközöket, kereteket, olvasszuk ki a kiselejtözött lépeket, olvassgassunk s jöjjünk össze tapasztaltabb méhésztársakkal.

Gyűjtsünk tagokat az E. M. E.-nek.

EGYLETI ÉLET

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató-választmánya Kolozsvárt, 1932. évi február hó 3-án, szerdán d. u. 4 órakor, az egyesület hivatalos helyiségében, Attila-u. 10. sz. alatt rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait meghívja Kolozsvár, 1932. január 1.

Az elnökség.

Tárgysorozat:

1. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése.
2. A közgyűlés előkészítése.
3. Ülés napjáig érkezett tárgyak.
4. Esetleges indítványok.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1932. évi február hó 3-án, szerdán d. u. 5 órakor Kolozsvárt, az egyesület Attila-u. 10. sz. alatti hivatalos helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvár, 1932. január 1.

Dr. gr. Bethlen László sk.,
elnök.

Török Bálint sk.,
főtitkár.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Évi jelentés.
3. Az 1931. évi zárszámadások ismertetése.
4. Az 1932. évi költségvetés előterjesztése.
5. Esetleges indítványok, amelyek a közgyűlés előtt 8 nappal beadandók.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1931. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Csatlós J. Crisastea, Szakál K. Apa, Lakatos B. Hegyközszentimre, Heccegh K. Torda, Gebe Fügi J. Tsztlászló, Ramer A. Kolozsvár (1930. évre is 100.—), dr. Bocskor Ű. Segesvár, Bence E. Zalán, Bényi I. Románkocsárd, ifj. Papp J. Felsőbánya, Balogh J. Njanka, Fülöpn K. Hajó, Müller J. Biborteni.

1932. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Hadházy S. Érmihályfalva, Robinek K. Alesil, Pataki S. Kővárgara, Lengyel M. Kolozsvár, Vilhelm S. Nagyszeben, Vánduț Gy. Felsőcsertés, Kotra V. Petrozsény, Fánta K. Kraszna, Bakó G. Déva, Kaba J. Petrozsény, Györbíró G. Szentkatolna, Floricska K. Szamosujvár, Fekete S. Arad, Farkas M. Fördő, Székely F. Mvista, Anderlich Ar. Varsole.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kedves olvasóinknak boldog újévét kívánunk.

[Ditrői Puskás Béla] kereskedő méhésztársunk, egyesületünk vászrtmányi tagja és évek hosszú során keresztül volt érdemes alnőke, november hó 29-én, hosszas szenvedés után elhunyt Kolozsváron. Temetése december hó 1-én folyt le nagy részét mellett. Emléke legyen állott, nyugalma csendes.

Megjelent az Erdélyi Gazdák sebnaptára, Török Bálintnak, az Erdélyi Gazdasági Egylet és az Erdélyrészi Méhészegyesület tkárának a szerkesztésében. A naptár magában foglalja dióéjban mindazt, amit a gazdák és méhésznek tudnia kell. A csinos kiállítású naptár boltira 20 L. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál és az összegyűjtőjéleg való beküldésével postai portóra 2 L., ajánlott üldemény gyanánt való feladás igénylése esetén 12 L. küldendő a 20 Leien kívül.

Felhívás a tagdíjak sürgős fizetésére. Az E. M. E. alapabályai értelmében a tagsági díjak befizetése minden év január hó 1-én esedékes. A tagdíjak befizetésére korábban is meghívtuk tisztelt Tagtársainkat ismételten is kérjük mindon hátrálékos Tagjainkat, kik ezideig még nem fizették tagdíjukat, sziveskedjenek a **20 sorok elolvasása után az E. M. E. titkári hivatal címére küldeni,** mert egyesületünk a hátruló nagyfontosságú feladatoknak csak úgy képes megadni, ha a közös cél érdekében tagjaink részéről erkölcsi támogatás mellett kellő anyagi támogatásban is részesül. Az

E. M. E.-nek mindazon Tisztelt Tagjai, akik a folyó évi tagdíjajukat március hó 1-ig be- küldik, díjtalanul kapják az Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát.

Mézsüret. Nem régen jelent meg Koppányi József összefoglaló munkája „A mézsüret“ címen, 24 oldalon, 19 képpel; mint külön lenyomat a „Méhtenyésztés“ 1930. évi 8-ik számából. Kiadta a „Méhtenyésztés“ Gödöllőn. A mű két részre oszlik: 1. A méz süretelése hajdan és 2. most. Az első részben leírja a szerző a primitív méz-elszedés módjait az ősi „méhvadász“ munkájától a káros méhészig természetesen elítéli a lekénelést. Ismerteti ezután a méz hajdani „pergetést“, csurgatás, sajtolás vagy olvasztás útján; ezek szerint osztályozza is a mézet. A pergetés ismertetését a második részben találjuk meg. Ez a rész kétfelé oszlik, a lépek előkészítése, mely azok elszedésétől a lefedelezésig tart, és a pergetőkre, mely viszont ezek fajtáiról, történetéről, valamint a pergetőkről szól. Általában a füzet, mint azt az elején is jeleztem, egy összefoglaló munka, ujat csak a méz-pergetőknek a leírásában találunk és a rakódó rendszernél alkalmazható méhszöktetők ismertetésében. A mű bőven van illusztrálva, ami nagyban hozzájárul különösen a pergetőkről alkotandó világos képhez. A szerző szigoruan ragaszkodik a címhez és ezáltal a célját, a mézsüret ismertetését elérte. Megrendelhető az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél, Kolozsvár. Ára: 24 lej és portó.

Seyfried Ferenc.

Cim és lakásváltozást kérjük azonnal bejelenteni, hogy a lap küldésében fennakadás ne legyen.

Gál Imre: „**A méhgazdaság üzemtana**“ című munkáját a szerző áldozatkészsége folytán 480 lej helyett 240 lejért rendelhetik meg az E. M. E. tagjai az egyesület titkári hivatalánál. A megrendeléssel egyidejűleg a könyv ára és postai portója, 22 lej, is beküldendő. Az erdélyi magyar méhészek szegénysége, nyomora és a legnagyobb gondokkal való küzködése indította a szerzőt arra, hogy az E. M. E. útján 50% kedvezménnyel adja a tagok részére munkáját. Kívánatos volna, hogy a méhészeti tudományok legujabb kutatásait is tárgyaló 400 oldalas munkát tagtársaink minél nagyobb számában rendeljék meg.

Özv. Kremnitzkyné szül. Fröhlich Ilona: Házi mézestészták és méhtermékek feldolgozása című füzeté bővített kiadásban megjelent. Kapható a punk kiadóhivatalánál magyarul és román nyelven. A magyar kiadvány ára 25 lej, a román és német 30 lej darabonként. Portó díja: 1 lej, ajánlva 11 lej.

Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala című méhészeti szakkönyv megrendelhető az E. M. E. titkári hivatala útján 30 lej beküldése ellenében. Portódíj 13 lej.

Méhész jelvény kapható az E. M. E. titkári hivatalában. Aranyból 350 L., aranyozott ezüstből 150 L., oxidált ezüstből 100 L., rézből 20 L. Az árak előre beküldendő. 525 lej por óval együtt. Utánvét mellett való küldés esetén 25 lej utánvételi díjat számít a posta.

INGYEN

küldi meg az E. M. E.

Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát

mindazon tagjainak, akik tagdíjfizetési kötelezettségüknek március hó 1 ig eleget tesznek